

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bogdan Serghei Xxxxx, născut la xxxxx, originar din Xxxxx, or. Xxxxx, domiciliat or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 01.02.2018-03.05.2018
2. *instanța de apel*: 07.06.2018-18.06.2018
3. *instanța de recurs*: 06.08.2018 - 07.11.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 03 mai 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Bogdan Serghei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate, pe un termen de 2 ani, în domeniul ce ține de circulația precursorilor, în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an, dacă în această perioadă de probațiune nu va comite o nouă infracțiune, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 03 mai 2018 a fost dispusă înlăturarea omisiunii vădite din sentință, cu suplinirea unui aliniat nou în dispozitivul sentinței, prin care a fost respinsă cerința acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului, Bogdan S. a cheltuielilor judiciare suportate de stat în legătură cu efectuarea examinării corpurilor delictive - drogurilor și a precursorilor lor, în cadrul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017, în sumă de 1.680 lei, fiind dispus a fi trecute în contul statului.

3. Potrivit sentinței, s-a constatat că Bogdan S., în perioada lunii octombrie 2017, data și ora exactă nefiind stabilite de către organul de urmărire penală, acționând cu scop de consum, neavând autorizație corespunzătoare și fără scop de înstrăinare, a obținut în circumstanțe necunoscute droguri, pe care intenționat le-a păstrat la sine, până la 05 octombrie 2017, în jurul orei 11.00, pe șos. Xxxxx, mun. Xxxxx, când, în cadrul patrulării efectuate de către angajații BRO al DP mun. Chișinău a IGP al MAI, a fost depistat automobilul de model xxxxx cu n/î XXXXX reg. xxxxx, în care se afla Bogdan S., și pe bancheta din spate a păstrat un aparat artizanal, confecționat din două jumătăți de sticlă de masă plastică și 3 pachete cu o substanță vegetală, care conform concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06.12.2017, constituie cannabinoid sintetic MDMB(N)-2201, în cantitate de 3,112 gr., care nu face parte din categoria substanțelor narcotice și psihotrope interzise în circuitul legal pe teritoriul Republicii Moldova, însă constituie analogul substanței stupefiante AB-PINACA-CHM. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor ce conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, 3,112 gr. de AB-PINACA-CHM, reprezintă proporții deosebit de mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului, Bogdan S., a fost calificată *de drept* în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, *circulația ilegală a drogurilor, adică păstrarea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

4. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bogdan S. să fie obligat să achite cheltuielile judiciare, în sumă de 1.860 lei, în rest sentința să fie menținută.

În motivarea apelului a invocat, că instanța de judecată a dat apreciere corectă circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceasta neîntemeiat a respins cerința acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, în sumă de 1.680 lei, pentru efectuarea expertizei pe cauză, or, în cazul recunoașterii inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat, însă prima instanță a încălcat prevederile art. 229 Cod de procedură penală.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

6. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptei reținute în sarcina inculpatului, Bogdan S., încadrarea juridică corectă și anume în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a reținut că, prima instanță a ținut cont de cele trei principii ce urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului, Bogdan S., fiind legală, echitabilă și individualizată.

În viziunea instanței de apel, este neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului, Bogdan S., a cheltuielilor judiciare compuse din suma de 1.680 de lei, pentru efectuarea examinării drogurilor și a precursorilor lor, în cadrul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017.

Așa dar, instanța de apel a notat că, procurorul nu a formulat și înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, formulând cerințele corespunzătoare, limitându-se la înaintarea unei cerințe verbale și nemotivate, privind încasarea din contul lui Bogdan S. a cheltuielilor pentru efectuarea examinării drogurilor și a precursorilor lor, în cadrul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că, cheltuielile pentru efectuarea examinării drogurilor și a precursorilor lor în cadrul raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017, nu pot fi dispuse spre încasare din contul lui Bogdan S., de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat, astfel fiind inadmisibilă încasarea cheltuielilor vizate din contul inculpatului.

Așa dar, instanța de apel a reținut că cheltuielile judiciare înaintate la caz, sunt de natura și categoria celor inevitabile și obligatorii de drept, urmare a comiterii unei fapte infracționale, însă chiar dacă inculpatul a comis o infracțiune, acesta nu poate fi supus și răspunderii materiale pentru intentarea și desfășurarea urmăririi penale, în situația în care acesta este tras la răspundere penală pentru fapta infracțională.

Mai mult ca atât, instanța de apel a indicat că obligația de a suporta cheltuielile judiciare nu poate reveni în principal inculpatului, având în vedere că nemijlocit statul prin intermediul organelor de resort, organului de urmărire penală și a procurorului, exercită și apără cetățenii săi de faptele infracționale și preîntâmpină comiterea infracțiunilor, precum și întreprinde acțiuni în vederea investigării infracțiunilor deja comise, ca în cele din urmă să survină după caz pedeapsa penală, sau achitarea persoanei. Sub aspectul dat anume statului îi revine obligațiunea de drept de a asigura și acoperi cheltuielile legate de investigarea și judecarea cauzelor penale, în sensul dat existând norme de drept exigente și clare ce impune trecerea acestor cheltuieli în contul statului.

7. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite careva motive, ce ar concluziona că nu este rațional de a încasa cheltuielile judiciare de la inculpat;

- art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, dar să le achite la momentul necesar, pentru a facilita

operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil, prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces;

- legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, că cheltuielile judiciare sunt suportate de către condamnat, astfel soluția instanțelor de judecată de a respinge încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată, deoarece procurorul în apelul declarat a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizelor judiciare;

- prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 (publicată în Monitorul Oficial nr. 40-47/108 din 09.02.2018), alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, a fost abrogat, prin ce se atestă intenția legiuitorului, de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală, este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului, condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct.

6) Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă de drept temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, unde a fost respinsă cererea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017, în sumă totală de 1.680 lei.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică, în sumă totală de 1.680 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 139 alin. (1) Cod de procedură penală prevede, că în cazul în care există pericol de dispariție a unor probe sau de modificare a unor situații de fapt și este necesară explicarea de urgență a unor fapte sau circumstanțe ale cauzei, procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare sau instanța de judecată poate folosi cunoștințele unui specialist, dispunând, la cererea părților, iar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare – și din oficiu, efectuarea constatării tehnico-științifice sau medico-legale.

Instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

La fel, Colegiul evidențiază, că în cazurile când constatarea tehnico-științifică a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6447 din 06 decembrie 2017, a fost ordonat de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării constatării tehnico-științifică în prezenta cauză, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul, Bogdan S. a sumei de 1.680 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică, în prezenta cauză.

Mai mult ca atât, deși procurorul a evidențiat în cererea de recurs despre aceea că, au fost operate modificări în art. 143 Cod de procedură penală, fiind abrogat alin. (2) al acestui articol, însă faptul dat nicidecum nu presupune că, cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică, urmează a fi încasate din contul inculpatului, întrucât o atare prevedere legală expresă, în legea procesual-penală lipsește.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării hotărârii judecătorești contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2018, în cauza penală în privința lui **Bogdan Serghei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 07 noiembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie